

Alment ella privat

Oddagrein

Í samband við eina avtalu millum Undirvísingar- og Mentamálastýrið og Føroya Tele fyrr í summar, segði SVF, at hettar var ein avtala millum Landstýrið og hávalmennna Føroya Tele. Hvat er so hin helviti? Føroya Tele er heil-alment, fyrri at eingin misskiljing skal vera. SVF hevur óivað meint almenna partafelag Føroya Tele.

Vit hava fyrr her í blaðnum nevnt trupulleikan við, at fólk tykjað halda, at bert eitt alment felag er gjørt til partafelag, so verður tað privat. Um eitt felag er privat ella alment hevur nakað við ognarvörðskiftini at gera, og ikki eftir hvørjum reglum tað verður stýrt.

Sagan er týðningarmikil at hava í huganum, tí mangt er, sum er farið í gloymbókina. Føroyski skattgjaldarin eigur ein stóran part av føroyska vinnulívnum. Eisini um ein sær burtur frá skattalættum fyrri ávísar verkabólkar og studningi av ymsum slag. Hettar var eisini stóðan áðrenn Framtaksgrunnin og Figgingargrunnin. Føroya Landstýri er stórt partaeigari í fleiri av teimum stóru føroysku fyrirkönum, har vit eitt nú kunnu nevna Skipafelagið og Smyril Line.

Dagblaðið nýtti fyrr í summar forsiðuna uppá at viðgera málið um JFK Trol, sum ikki varð fíggað av Føroya Banka longur. Eitt alment felag, sum kvetti sambandið við eitt annað alment felag. Føroya Grunnurin, ið varð settur á stovn av Danmarks Nationalbank, eigur JFK Trol. Felagið er við øðrum øðrum ogn skattgjaldarans. Kanska er hettar eitt gott dømi um, at eitt alment felag kann geva føroyska samfelagnum nógv gott, bert tað verður væl rikið. Tað, at fólk flest hava gloymt, at Føroya Grunnurin eigur fyrimyndarligar fyrirkökur í Føroyum, er harmiligt, tí hettar visir, at fyrirkökur við almennum pengum aftan fyrri seg kunnu rekast líka skynsamligt og væl, sum fyrirkökur við privatum pengum aftanfyrri seg.

Tað, ið ein eigur at minnst til viðvíkjandi almennum fyrirkökum, ið ikki eru tænaðufyrirkökur, er, at man ikki má montera slangur inn í landskassan, soleiðis at fyrirkökur fáa ein rakstrarstuðul, ið ongantíð slepst av aftur við. Eitt partafelag eigur sum høvuðsregul ikki at fáa stuðul frá landinum, óansæð um stovnsfæið er alment ella privat. Í hesum sambandi er hugstoytt at siggja, at ætlanir fáa kommunalan og almennan stuðul, tá eigarin er eitt partafelag ella líknandi. Uttan at taka støðu til um hesar ætlanir eru góðar ella ikki, hevði so ikki verið betur, um kommunan alla landið viðkaði partapeningin í slíkum partafelögum? Sama eigur at gera seg galdandi, skuldi tað hent, at eitt partafelag tørvaði landsins hjálp í eini kreppustöðu. Skal landið gjalda, so má tað gerast sum ein iløga, ið skal loysa seg, og ikki bert vera gávukekkar.

Tað skal ikki vera so í Føroyum, at partafeløg kunnu pynta seg við lántum fjáðrum og lástast verða privat fyrri skattgjaldarans pening. Skal landið uppi við pengum, so skal partapeningurin víðkast. Man missur avgerarrætt í einhvørjari fyrirköku, um onkur annar má betala. Soleiðis eru treytirnar fyrri partafeløg mest sum allastaðni, og Føroyar eiga ikki at vera ørvísi í hesum sambandi.

Sosialurin

Viðmerkingar:

2 prestastørv Klaksvík – og hvørki av teimum er lýst 3 ferðir

Týsdagin endurgav "Sosialurin" Hans J. Joensen, biskup fyrri at siga, at "starvið í Klaksvík varð lýst 3 ferðir". Sama dag gjørdi undirritaði "Sosialin" varugan við, at prestastarvið í Klaksvík hevur ikki verið lýst 3 ferðir.

Ta rættingina vildi "Sosialurin" fyrst ikki taka við, men kom síðan dagin eftir við onkrum forbronglaðum og nýggjum skeivum upplýsingum frá biskupi, sum eftir øllum at døma rediger-

ar og stjórnar "Sosialinum". Samleikin er, at tað eru 2 prestastørv í Klaksvík, og tað hevur ongantíð minna tíð verið lýst 3 ferðir fyrri at fáa tey sett. Seinast, ið lýst varð, søktu 4 umsóknarar. Og tað var bara lýst 1 ferð. Av hesum fyra varð Hans Eiler Hammer settur í starv. Biskupur mælti til at lýsa starvið leyst av nýggjum, men kirkjuráðini vildu ikki. Í 1993 fekk eg jætta at fara 30% niður í arbeiðstíð – "tveir triðingar", sum bisk-

upur sigur við "Sosialin". Tað er einki at undrast á, at eitt lítið hjálparprestastarv í nakrar mánaðir varð lýst leyst nakrar ferðir, og Paul Paulsen varð heldur ikki leingið í tí, men fór til Hvalbiar í fast og tryggari starv til fulla løn.

Tað gevur tó ikki biskupi ella nokrum øðrum rætt til at bera tíðindini út um, at eingin vil sokja Klaksvík.

Niels Pauli Danielsen
Klaksvík



Sjónleikarastevna og íslendsk sjóleikaravitjan Máf 20 ár á baki

Nú er tíð at fara undir aftur sjónleikavenjingarnar!

Beint fyrri Ólavsøku var stór norðurlandsk-baltisk ungdomssjónleikarastevna í Trongisvági, har úti við 100 ungdommar úr ymsum londum vóru saman og m.a. spældu sjónleik fyrri hvørjum øðrum. Tað vóru tey ungu í Máf sum stílaðu fyrri – og væl eydnaðist!

Nú verður aftur sjónleikarastevna, fyrri øll ung og eldri, ið áhuga fyrri sjónleiki. Hesaferð í Havn. Hetta er tann árliga sjónleikarastevnan, sum Meginfelag á hugaleikara Føroya (Máf) plagar at halda í september. Hesar stevnur hava til endamáls at eggja og stimbra teimum, ið hug hava at fáast við sjónleik yvirhøvur. Ikki bara við at spæla, men eisini við at hjálpa til við bønnum, pallgerð, ljósið o.ø. stevurnar hava verið hildnar ymsastaðni í landinum, eisini har ið einki sjónleikarafelag er. Fyrri at so mong sum gjørligt, ið hug hava, kunnu vera við.

Í sambandi við tað ið ár

eru 20 ár síðani Máf varð stovnað - 23. sept. 1979 – hevur størsta limafelagið í Máf, Havnar Sjónleikarafelag, átið sær at skipa fyrri sjónleikarastevnuni hesaferð. Stevnan verður tí sett í Sjónleikarhúsinum í Havn friggjakvöldið 17. september og hildið verður fram allan legardagin. Leygarkvöldið verður endað við veitsluhaldi.

Leikbólkurin Hugleikur úr Reykjavík er boðin við og fer at framföra "Sálir Jónanna ganga aftur". Hetta er ein spennandi og stuttlig nútímansgjørd versión, ið bólkurin sjálvur hevur gjørt úr sama ævintýri, sum klassiski leikurin "Gylta liðið" eftir Dávid Stefánsson er um. Viðar Eggertsson leikstjórnar. Tað verður helst bara ein sýning og hon verður í Norðurlandahúsinum.

Tað er eisini ætlanin at fáa limafelögin í Máf at kalla limir sínar til fundar nakað skjótt fyrri at leiklesla "Gylta liðið", sum Hans Dalsgaard týddi (Varðin 28.bd.) Fel-



ögin hava fingið sendandi hvørt sít brot úr leikinum, sum ætlanin er at hava frammí og helst framföra á stevnuni.

Annars verður sum vant orðaskifti um sjónleikavörðskifti. Og ætlanin er eisini at fáa onkran forvittisligan gestafyrlesara við á stevnuna – onkran væl kendan úr sjónleikaheiminum!

Tey ið ætla sær við á sjónleikarastevnuni hesaferð,

eiga at melda seg til okkurt av sjónleikarafelögunum ella beinleiðis til Máf tlf. 315624, fax 315924 ella maf@post.olvant.fo

Máf skrivstovan verður opin aftur eftir summarsteðgin tann 18. august kl. 10.

Máf
Havnar Sjónleikarafelag
Sverri Egholm

Claus Thure í Norðurlandshúsinum

19. august til 5. September 1999

Hósdagin 19. August kl. 17 letur ein forvittislig listafamsýning upp í Norðurlandshúsinum. Tað er ungi danin Clas Thure, sum sýnir sínar "kubistisku ukioy-e" málningar fram.

Tveir sera ymiskir málningastílar eru samantvinnarði í málningunum hjá Claus Thure. Hann hevur skapt sín egna stíl við at blanda europeiska kubismu saman við japanskum

træskurði, Ukiyo-e. Henda nýggja stíl kallar hann fyrri kubistisk ukioy-e.

Claus Thure (f. 1965) er dani. Hann hevur fingið fólástur av oddamonnunum innan europeiska kubismu Picasso og Braque. Undir eini vitjan í japanska høvuðsstaðnum, Tokyo, á vári 1991, bleiv hann sera hugtakin av tí gomlu japansku træskurðarlístin. Hesi lítriku og einfaldu

listaverk hava gjøgnum øldir avmyndað japanska gerandisdagin. Eftir hesa vitjan í Japan, avgjørdi hann at skapa sín egna stíl við at samansjóða kubismu og japanska ukioy-e. Felags fyrri hesar báðar listagerinar er tað vørandi dýpið í myndunum. Claus Thure sigur sjálvur at kubisma er nakað, sum sær út til at vera mist á gólvíð, hvaðani tað besta so er tik-

ið uppafstur og sett saman. Á framsýningini í Norðurlandshúsinum hesar dagar, er møguleiki at siggja tí japansku mentanina við m.ø. geishaum, sumoglimarum og samuraim, sýnda fram frá einum nýggjum og spennandi sjónarhorni.

Framsýningin er opin frá 19. august til 5. september 1999.